

DAVID
ATTENBOROUGH

Výpravy do divočiny

Dobrodružství mladého přírodovědce

Přeložila Jitka Jeníková

ARGO

DAVID ATTENBOROUGH
Výpravy do divočiny

Dobrodružství mladého přírodovědce

Z anglického originálu *Adventures of a Young Naturalist*.
The Zoo Quest Expeditions, vydaného nakladatelstvím Two Roads
v roce 2017, přeložila Jitka Jeníková.

Redigovala Blanka Kostřicová.

Odpovědná redaktorka Martina Mašínová.

Korektury Igor Pejchal a Anežka Dudková.

Grafická úprava a sazba Daniel Trojan.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2022 jako svou 4842. publikaci.

Vytiskla tiskárna Těšínské papírny.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-3739-2

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Obsah

Předmluva

vii

KNIHA PRVNÍ: Výprava do Guyany

1. Do Guyany	21
2. Tiny McTurk a ryba kanibal	34
3. Pomalovaný útes	48
4. Lenochoďi a hadi	63
5. Duchové v noci	80
6. Námořnické odrhovačky na Mazaruni	102
7. Upíři a Gertie	115
8. King a mořská panna	131
9. Návrat	147

KNIHA DRUHÁ: Výprava za drakem

10. Do Indonésie	153
11. Věrný džíp	164
12. Bali	180
13. Zvířata na Bali	188

14. Sopky a kapsáři	198
15. Příklad na Borneo	211
16. Orangutan Charlie	226
17. Nebezpečná cesta	240
18. Ostrov Komodo	261
19. Draci	275
20. Dovětek	286

KNIHA TŘETÍ: Výprava do Paraguaye

21. Do Paraguaye	291
22. Konec luxusní plavby	296
23. Motýli a ptáci	311
24. Hnízda v kempu	336
25. Kolonie v koupelně	350
26. Hon na obra	362
27. Ranč v Chaco	374
28. Cestování v Chaco	389
29. Druhé pátrání	403
30. Stěhování zvěřince	414
<i>O autorovi</i>	427

Lenochodi a hadi

Mohlo se stát, že strávíme spoustu času bloumáním po lese, a přece toho uvidíme jen málo. Rozhodli jsme se proto rozšířit své omezené znalosti a zkušenosti tím, že si jako doprovod na výpravách najmeme dva Akawaie, kteří pracovali na základně. Měli o poznání zkušenější oči než my a dokázali zahlédnout menší tvory, navíc znali les tak dobře, že nás dokázali dovést ke kvetoucím stromům, které mohly lákat kolibříky, a k jiným, na nichž dozrávalo ovoce, takže tu byla reálná šance, že upoutají pozornost papoušcích hejn, případně opičích tlup.

První veliký objev ovšem učinil Jack. Prodírali jsme se trnitými popínavými rostlinami v lese nedaleko příletové dráhy. Zastavili jsme se u úpatí jednoho z největších stromů, na který jsme zatím narazili. Z větví vysoko nad námi visely tlusté nehybné spletence lián. Kdybychom dokázali zhustit několik let pohybu lián do pár minut, viděli bychom, jak se kroubí a svíjejí a dusí sebe i stromy, z nichž visí. Jack vzhlédl ke spletnici.

„Je tam něco, nebo mě šálí zrak?“ zeptal se tiše.

Já jsem nic neviděl. Jack podrobněji popsal, kam bych se měl podívat, a konečně jsem spatřil šedivý obrys visící hlavou dolů z liány. Lenochod.

Lenochodi se nedokážou pohybovat rychle, takže výjimečně nehrozilo, že vyrazí a během pár vteřin zmizí mimo dosah v korunách lesa. Měli jsme dost času se domluvit, že Charles

natočí odchyt a že by Jack, vzhledem k tomu, jak moc ho stále ještě bolela žebra z nedávného pádu, neměl dělat nic namáhavého. Úkol vyšplhat nahoru a snést tajuplného tvora na zem tedy připadl mně.

Výstup nebyl náročný, liány mi poskytovaly dostatek možností, kde se chytit. Lenochoď viděl, jak se k němu blížím, a ve

Charles Lagus filmující v pralese

zpomaleném záchvatu paniky začal ručkovat po liáně. Pohyboval se tak pomalu, že jsem ho bez problémů dvanáct metrů nad zemí dohnal.

Byl velký přibližně jako vzrostlý ovčácký pes, visel hlavou dolů a v chlupaté tváři se mu zračil nevýslovný smutek. Pomalíčku otevřel tlamu, odhalil černé, skloviny prosté zuby a udělal vše, co bylo v jeho silách, aby mě vyděsil tím, že vyloudil

nejhlasitější zvuk, jakého byl schopen – téměř neslyšně zasípal. Natáhl jsem k němu ruku a tvor v odpověď těžkopádně máchl svým směrem přední tlapou. Uhnul jsem a on pomalinku mrknul, jako kdyby jej překvapilo, že mě netrefil.

Dva pokusy o aktivní obranu skončily neúspěšně a teď se soustředil na to, aby se pevně držel liány. Uvolnit jeho sevření nebylo vůbec jednoduché, neboť jsem se sám ocitl v poněkud ošemetné pozici. Jednou rukou jsem se držel liány a nataženou druhou rukou jsem se pokoušel sundat lenochoda. Jakmile se mi podařilo povolit sevření drápů ostrých jako šavle na jedné noze a začal jsem pracovat na druhé, lenochod se velice chytře a tak rozvážně, že jsem z toho šílel, uvolněnou tlapou znovu chytil. Ani jednou se mi nepodařilo sundat mu víc než jednu nohu. Zkoušel jsem to dalších pět minut a nijak zvlášť mi při tom nepomáhaly nestydaté rady, které na mě pokřikovali zespodu Jack s Charlesem. Mé jednoruké snažení zkrátka nemohlo pokračovat donekonečna.

Pak mě něco napadlo: kousek ode mě visela tenká zkroucená liána, které Akawaiové přezdívali „babiččina páteř“. Zavolal jsem na Jacka a požádal ho, aby ji u země odsekl. Potom jsem odříznutý konec vytáhl nahoru a nechal ho viset kousek od lenochoda, zatímco jsem mu uvolňoval tlapu. Zvíře se tak soustředilo, aby popadlo cokoliv v dosahu, že jsem ho nohu po noze dokázal přeměrovat na menší liánu. Když se mi to povedlo, opatrně jsem liánu i s lenochodem, pevně svírajícím její konec, spustil přímo do Jackovy náruče. Slezl jsem dolů.

„Hezký, že?“ řekl jsem. „A myslím, že je to jiný druh, než který si pamatuji ze zoo.“

„Ano, to je,“ odvětil Jack sklesle. „V Londýně máme lenochoda dvouprstého. Spokojeně se tam už několik let živí jablky, salátem a mrkví. Tohle je tříprstý druh. V Londýně jsi ho nikdy neviděl z jednoho prostého důvodu: živí se výhradně listy

Lenochod tříprstý s mládětem

cekropie. Tady sice cekropií roste spousta, ale v Londýně nemáme žádné.“

V tu chvíli bylo jasné, že ho musíme pustit. Rozhodli jsme se ale, že než tak učiníme, necháme si ho pár dní, abychom ho mohli sledovat a natočit ho. Odnесли jsme ho s sebou a položili ho k úpatí osamoceného mangovníku poblíž našeho domu. Bez větve, na níž by mohl viset, měl lenochod obrovské problémy s pohybem. Dlouhé nohy se pod ním rozjížděly do stran a jen s námahou odvlácel své tělo pár metrů, kterého ho dělily od kmene mangovníku. Jakmile však byl u něj, elegantně po něm vyšplhal a spokojeně se zavěsil na jednu ze silných větví.

Zdálo se, že každá část jeho těla je nějak přizpůsobená, aby vyhovovala životu hlavou dolů. Rozcuchané šedivé chlupy mu nevyrostaly na zádech a nepadaly k břichu jako každému normálnímu zvířeti, místo toho se mu rozdělovaly na břicho a splýva-

ly na záda. Nohy se své závěsné funkci přizpůsobily do té míry, že ztratily všechny rysy tlapek a vypadalo to, jako kdyby mu hákovité drápy vyrůstaly přímo z chlupatých pahýlů.

Když nějaký tvor visí v korunách stromů, samozřejmě potřebuje širokouhlé vidění. Zvíře mělo navíc dlouhý krk, který mu umožňoval otočit hlavu téměř kolem dokola. Kostí v lenochodově krku jsou pro biology obzvlášť zajímavé, neboť zatímco téměř všichni savci od myši po žirafy mají v krku jen sedm obratlů, lenochod tříprstý jich má devět. Nabízí se domněnka, že i toto je důsledkem evolučních změn, které ho vybavily na život vzhůru nohama. Ke smůle teoretiků však lenochod dvouprstý, jehož životní styl se v ničem neliší od tříprstého bratrance a který má úplně stejně mobilní krk, má obratlů jen šest, tedy dokonce o jeden méně než téměř všichni savci.

Třetí den jsme si všimli, že se náš lenochod naklání ve snaze olíznout si něco na boku. Zvědavě jsme se podívali blíž a s úžasem jsme zjistili, že pečuje o malinkaté mládě, ještě vlhké, jež se muselo narodit teprve před pár minutami.

Lenochodova srst by měla podporovat růst mikroskopických rostlin, jež zvířeti propůjčují zelenohnědý nádech, který má zásadní význam v jeho maskování. Narození mláděte tuto teorii ovšem nepotvrzovalo, neboť sotva mohlo v srsti nastřádat vlastní zahrádku, a přesto mělo úplně stejnou barvu jako jeho matka. Když oschlo, měli jsme co dělat, abychom ho vůbec zahlédli, neboť si hovělo v matčině chundelatém kožichu a jen tu a tam se přeplazilo přes její obrovské tělo, aby se přisálo k bradavkám v jejím podpaží.

Pozorovali jsme tu dvojici dva dny. Matka něžně olizovala mládě, sem tam na chvíli uvolnila jednu nohu, kterou svírala mohutnou větev, aby podepřela drobného potomka. Porod jí podle všeho vzal chuť k jídlu, neboť přestala pomalinku okusovat cekropii, kterou jsme jí ke stromu přivázali. Než bychom

riskovali, že budou mít oba hlad, raději jsme je odnesli zpátky do lesa. Tam jsme matku pověsili na liánu a ona začala s mládětem vykukujícím přes její rameno šplhat vzhůru.

Když jsme se tam za hodinu vrátili, abychom se ujistili, že je vše v pořádku, nebylo po matce s mládětem ani vidu.

Krátce poté, co jsme vypustili lenochoda, nás museli Bill a Daphne Seggarovi opustit. Kánoi měli zásobami úplně zarovnanou, a přesto jich pořád hromada zůstávala na imbaimadaiské přistávací dráze. Kenneth se měl příští den s kánoí vrátit a odvézt další várku. Jack se rozhodl, že by měl pár dní zůstat na základně a soustředit se na odchytávání zvířat v bezprostředním okolí. V natáčecím plánu jsme měli také zaznamenání každodenního života v indiánské vesnici. Bill navrhl, že bychom mohli s Charlesem plout s Kennethem proti proudu řeky, neboť paliva nebylo nazbyt. Cestou jsme se mohli vylodit v jedné z vesnic a nějaký čas tam pobýt.

„Nejdřív bych měl zajet do Wailamepu,“ vysvětlil nám Bill. „Je to jen kousek proti proudu řeky Kako, přítoku Mazaruni. Žije tam Clarence, bystrý mladík, který pro mě jednou pracoval a umí docela dobře anglicky.“

„Clarence?“ zeptal jsem se. „To mi přijde jako zvláštní jméno pro Akawaie.“

„Indiáni dřív vyznávali ‚aleluja‘, podivnou verzi křesťanství, která vznikla na jihu Guyany počátkem devatenáctého století. Ale misionáři adventistů sedmého dne konvertovali obyvatele Wailamepu a znovu je pokřtili evropskými jmény.“

„Samozřejmě,“ pokračoval, „se mezi sebou dál oslovují starými jmény, ale myslím, že nenarazíte na moc indiánů, kteří by vám pověděli své akawaiské jméno.“ Zasmál se. „Zdá se, že dokážou vcelku příhodně kombinovat svou starou víru s tou, kterou jim přinesli misionáři, a přeskakují z jedné na druhou podle toho, jak se jim to právě hodí.“

Adventisté například učí, že byste neměli jíst králíky. Tady, samozřejmě, žádní králíci nežijí, ale dost se jim podobá veliký hlodavec paka, kterému tu říkají labba. Jeho maso bohužel patřovalo mezi indiány k nejoblíbenějším a zákaz je dost zasáhl. Vypráví se, že jeden z misionářů narazil na indiána, který si pekl labbu na ohni. Vysvětlil mu, jak je to, co dělá, hříšné.

,To ale není labba,‘ odpověděl mu indián, ,to je ryba.‘ ,Žádná ryba nemá dva velké přední zuby,‘ namítl misionář rozhněvaně, ,plácáš nesmysly.‘ ,Ne, pane!‘ ohradil se indián. ,Vzpomínáte, jak jste poprvé přišel do naší vesnice a řekl jste, že mé indiánské jméno špatné jméno a pocákal jste mě vodou a řekl jste, že mé jméno teď John. Tak já, pane, dneska jdu do lesa a vidím labba, zastřelím ho, a než umře, cáknu na něj vodu a řeknu: Labba je špatné jméno, ty teď ryba. A tak teď jím rybu, pane.“

Nazítří ráno jsme s Kennethem a Králem Jiřím vyrazili do Wailamepu. Závěsný motor fungoval skvěle a během dvou hodin jsme se dostali do ústí řeky Kako. Po patnácti minutách proti proudu Kaka jsme zahlédli pěšinu, která stoupala po břehu řeky a ztrácela se v lese. U jejího kraje bylo přivázaných několik kánoí. Vypnuli jsme motor, vystoupili a vydali se po cestě do vesnice.

Kolem písčité mýtiny bylo rozeseto osm obdélníkových chatrčí na nízkých pilotech. Podlahy a stěny měly vyrobené z kůry a jako střešní krytina jim sloužily palmové listy. Ve dveřích domů stály ženy, některé v obnošených bavlněných šatech, jiné jen v tradiční korálkové zástěře, která jim zakrývala bedra, a prohlížely si nás. Vychrtlé slepice a prašiví psi se trousili do chatrčí a zase ven a cestou se nám pod nohama míhaly malinké ještěrky.

Kenneth nás zavedl ke starému vlídnému muži, který se vyhříval na slunci na schodech před jedním domem. Až na otrhané, hojně záplatované šortky kdysi barvy khaki byl nahý.

„Tohle náčelník,“ prohlásil Kenneth a představil nás. Náčelník nemluvil anglicky, ale prostřednictvím Kennetha nás přivítal a nabídl nám, že můžeme zůstat v opuštěné chatrči na konci vesnice, jež sloužila v době, kdy do oblasti dorazili misionáři, jako kostel. Král Jiří mezitím dojednal s několika chlapci, že nám pomůžou, a společně vynosili naše zavazadla z lodi a narovnali je na hromadu před kostelem.

S Kennethem a Králem Jiřím jsme se vrátili k řece. Kenneth bojoval se závěsným motorem. Ten nakonec naskočil a loď odrazila od břehu. „Vrátím se za týden,“ volal na nás Kenneth přes rachot motoru a vzdaloval se po proudu.

Většinu dne jsme vybalovali vybavení a před chatrčí stavěli malou kuchyni. Později jsme se procházeli po vesnici a snažili se nevypadat moc brzy příliš všetečně. Nepřipadalo nám ani trošku slušné začít nakukovat do chatrčí a fotografovat, dokud jsme se s vesničany neseznámili. Brzy jsme objevili Clarence, veselého muže těsně po dvacítce. Seděl v houpací síti a plně jej zaměstnávalo pletení košíku. Uvítal nás s nelíčenou radostí, ale dal jasně najevo, že má teď moc práce a nemůže s námi prohodit víc než pár slov.

Pozdě odpoledne jsme se vrátili do kostela a začali uvažovat o jídle.

Ve dveřích se objevil Clarence.

„Dobrou noc,“ pozdravil s širokým úsměvem.

„Dobrou noc,“ odpověděli jsme. Byli jsme předem upozorněni, že takhle tu zní běžný večerní pozdrav.

„Nesu vám tohle,“ sdělil nám a postavil na zem tři veliké ananasy. Uvelebil se ve dveřích a zády se opřel o futra.

„Přicházíte zdaleka?“ Přitakali jsme.

„A proč jste tady?“

„Naši lidé, daleko daleko za mořem, nevědí nic o Akawaiích od Mazaruni. Máme s sebou mnoho přístrojů, abychom zazna-

menali obrázky a zvuky a mohli našim lidem ukázat, jak vyrábíte maniokový chléb a kánoe z kůry a další věci.“

Clarence se zatvářil skepticky.

„Myslíte, že někdo z velké dálky chce tohle vědět?“

„Ano, rozhodně.“

„Tak lidé vám to tady ukážou, jestli si to vážně přejete,“ sdělil nám Clarence stále ještě poněkud nejistě. „Ale prosím, ukažte mi všechny věci, které přinášíte.“

Charles vyndal kameru a Clarence se nadšeně zadíval do hledáčku. Já mu předvedl magnetofon. Ten slavil ještě větší úspěch.

„To parádní věci,“ prohlásil Clarence a oči se mu leskly nadšením.

„Přijeli jsme sem ještě kvůli něčemu,“ vysvětloval jsem. „Rádi bychom našli všechna možná zvířata: ptáky, hady, chceme všechno.“

„Aha!“ příkyvoval Clarence. „Král Jiří mi povídá o muži, vy necháváte v Kamarangu, co chytá hady a vůbec se nebojí. Je pravda, co Král Jiří říká?“

„Ano,“ přisvědčil jsem. „Můj přítel umí chytit úplně všechno.“

„Chytáš hady i ty?“ vyzvídal Clarence.

„No, ano,“ připustil jsem skromně ve snaze nepřipravit se o možnost získat trochu nezaslouženého věhlasu.

Clarence chtěl vědět víc.

„Dokonce i ty, co ošklivě kousají?“

„Ehm – ano,“ přitakal jsem znepokojeně a doufal, že do debaty na toto téma nezabřednu příliš hluboko. Pravdou bylo, že kdykoliv se objevili hadi, chytal je jakožto kurátor plazů *ex officio* Jack. Veškeré moje úspěchy čítaly jednu malinkou plachou a nejedovatou kraju, kterou jsem zvedl v Africe.

Zavládlo dlouhé ticho.

„Tak dobrou noc,“ popřál nám Clarence vesele a odešel.

S Charlesem jsme se usadili k jídlu, jež se skládalo ze sardinek z konzervy a jednoho ananasu, který nám donesl Clarence. Setmělo se, vlezli jsme si do houpacích sítí a chystali se usnout.

Probralo nás hlasité: „Dobrou noc!“ Vzhlédl jsem a spatřil jsem Clarence, jak postává u dveří chatrče v doprovodu celé vesnice.

„Vy povídáte těmhle lidem, co povídáte mně,“ naléhal Clarence.

Vstali jsme, zopakovali jsme, co jsme zač, ukázali jim v hledáčku kamery rozsvícenou petrolejku a pustili magnetofon.

„Všichni teď zaspíváme,“ oznámil Clarence a srovnal vesničany do ukázněné skupinky. Bez špetky nadšení spustili dlouhý žalozpěv, v němž jsem, mám ten pocit, zachytil slovo „aleluja“. Vzpomněl jsem si, co mi vyprávěl Bill.

„Proč zpíváte aleluja, já myslel, že tohle je adventistická vesnice?“

„My všichni adventisti,“ vysvětloval Clarence nenuceně, „a občas všichni zpívát adventistickou píseň, ale když my *opravdu* šťastní,“ dodal a spiklenecky se ke mně naklonil, „my zpívát aleluja.“ Rozzářil se. „Teď my zpívát adventistickou píseň, protože ji chcete.“

Nahrál jsem si to, a když skončili, pustil jsem vesničánům jejich zpěv přes malý reproduktor. Byli nadšení a Clarence trval na tom, že teď by měl každý vesničan zaspívat sólo. Někteří předvedli hrdelní žalozpěvy a jeden z mužů vytáhl flétnu vyrobenou z holenní kosti jelena a zahrál na ni prostou melodii. Tento dlouhý koncert nás uvedl do mírných rozpaků, neboť jsme měli jen omezený počet pásek do magnetofonu, malého lehkého modelu na baterie, který neměl mazací hlavu. Kdybych nahrával všechno, mohlo se stát, že na ty nijak zvlášť zajímavé večírkové kousky vypořebuji všechny cenné pásky, a až se dostanu ke skutečně spontánnímu materiálu, žádné mi už nezbudou. Proto

jsem se snažil z každého vystoupení natočit jen úplné minimum nezbytné k tomu, abych každého zpěváka přesvědčil, že jsem jeho výkon zaznamenal.

Po hodině a půl koncert skončil a vesničané se usadili v chatrči, povídali si akawaiosky, osahávali naše vybavení a oblečení a společně se smáli. Nemohli jsme se k jejich hovoru připojit a Clarence vedl s jedním z mužů před chatrčí vzrušenou debatu. Seděli jsme tam, aniž si nás někdo všimal, a přemýšleli, co dělat, abychom se nezachovali nevhodně. Pomalu jsme se smiřovali s tím, že se dnes v noci nevyspíme.

Vtom strčil Clarence hlavu do dveří.

„Dobrou noc,“ zahlaholil rozzářeně.

„Dobrou noc,“ odpověděli jsme a všech dvacet hostů se beze slova zvedlo a vytratilo do noci.

Ženy se věnovaly především přípravě maniokového chleba, tenkých placek, jež se sušily na střeších domů a na speciálních stojanech. Manioky pěstovali Akawaiové na políčkách mezi vesnicí a řekou. Natáčeli jsme ženy, jak vykopávají vysoké rostliny a zbavují škrobovitě hlízy kořenů. Poté je oloupaly a nastrouhaly na desce poseté ostrými kamennými úlomky. Manioková šťáva obsahuje smrtící jed – kyanovodík –, a aby se jej ženy zbavily, nacpaly nacucané, nastrouhané manioky do matapee, téměř dvoumetrového elastického proutěného válce s jedním uzavřeným koncem a s poutky na obou stranách. Když žena válec naplnila, zavěsila matapee na visutý trám chatrče. Spodní smyčkou protáhla bidlo a napěchovaná matapee, naditá a macatá, se natahovala, až byla dlouhá a tenká. Tím se manioky zmáčkly a jedovatá šťáva vytekla spodem.

Suché manioky se poté propasírovaly a upekly. Některé ženy pracovaly s plochým kamenem, jiné s kulatým litinovým plátem,

v podstatě stejným, jaký se používá při vyrábění lívanečků ve Walesu a Skotsku. Když ženy maniokovou placku opekly z obou stran, daly ji ven schnout.

Sledovali jsme celý proces, když do chatrče najednou vběhl Clarence.

„Honem, honem, Dejvíde!“ křičel a divoce mával rukama. „Mám pro tebe věc, co můžeš chytit.“

Běžel jsem za ním ke kládě ležící v nízkém křoví kousek od jeho chatrče. Vedle ní jsem spatřil malého černého hada, zhruba půl metru dlouhého, jak pomalu polyká ještěřku.

„Rychle, rychle, rychle, můžeš ho chytit,“ hulákal Clarence nadšeně.

„Já... No, myslím, že bychom ho nejdřív měli natočit,“ otálel jsem. „Charlesi, pojď honem.“

Vymačkávání jedovaté šťávy z nastrouhaných manioků

Had se nenechal vším tím povykem vyrušovat a pokračoval v jídle. Hlava i ramena ještěrky už zmizely a my jsme viděli, jak hadovi z koutků tlamy visí konečky předních tlap přitisknutých k tělu. Obvod hadova těla byl oproti ještěrce asi třetinový, a aby do sebe obří potravu nasoukal, musel si vykloubit spodní čelist. I tak mu malá černá očka téměř lezla z hlavy.

„Héj!“ vyvolával Clarence na všechny strany. „Dejvíd chytí tady toho zlého hada!“

„Je hodně zlý?“ zeptal jsem se Clarence nervózně.

„To nevím,“ odpověděl potěšeně, „ale myslím, že děsně zlý.“

Charles se mezitím pustil do natáčení. Podíval se na mě přes kameru. „Rád bych ti pomohl,“ sdělil mi blazeovaně, „ale musím takový výjimečný projev odvahy zachytit.“

Teď už se had dostal k ještěřčiným zadním nohám. Nepojídal svou oběť, spíš přes ni a kolem ní lezl, neboť ještěrka zůstávala v naprosto stejné poloze, zatímco had pomalinku postupoval směrem k jejímu ocasu. Pohyboval se podobně jako šňůrka na kalhotách od pyžama: vždycky se nejprve zkrabatil a pak se natáhl.

Seběhla se k nám většina vesničanů a vytvořili napjatý kroužek. V malém hadovi, teď značně zbytnělém, zmizela špička ještěřčina ocásku a tvor se začal s námahou plazit pryč.

Neměl jsem už žádnou výmluvu, proč dál otálet. Vzal jsem vidlicovitý klacek, zarazil ho hadovi kolem krku a přišpendlil ho tak k zemi.

„Rychle, Charlesi,“ vyhrkl jsem, „jestli nemáš pytel, nemůžu nic víc udělat.“

„Tady je,“ zahlaholil Charles a z kapsy vytáhl malý plátěný sáček. Podržel ho otevřený. S obrovskou nechutí jsem palcem a ukazováčkem objal hadovi krk, zvedl ho a spustil svíjejícího se tvora do pytle. Úlevně jsem vydechl a tak nenuceně, jak jen jsem dokázal, se vrátil do chatrče.